

Răsăritul nostru

UNICUL ORGAN SURDO-PEDAGOGIC DIN ȚARĂ

Dir.: V. D.-LEORDA — Redacția și administrația:
Calea 13 Septembrie Nr. 221 — București

Apare lunar

Abonament pe an Lei 500 | Pentru Instituții Lei 5.000

TOT ÎNAINTE...

de GORGE G. PROFIRIU

Pe vremuri se petrecea ceva grav în lumea celor ce nu aud. Când un organism slăbește, îl invadează paraziții care se năpustesc asupra lui fără a găsi împotrivire, îi sug sângele, îl anemiează, îl istovesc. Parazitul nu trăiește pe un corp sănătos: de acolo fugă. El nu poate prospera decât pe un teren slăbit. Același proces se petrece și cu organismul colectiv al societății lipsite de auz și graiu viu. De aceea, dela primul războiu mondial, au răsărit ici-colo oameni lipsiți de scrupul, personaje de diferite spețe cari speculează în toate direcțiile nevoile noastre ale surdo-mușilor, strecurându-se sub toate formele posibile în locuri de mare răspundere.

Căci organismul social eșit din primul războiu mondial, aproape complet istovit, se găsea de atunci încoace într-o continuă stare de suferință. Aparența de prosperitate survenită pe o perioadă provizorie, era doar comparabilă cu figura buhăită a unui bolnav trimis la munte și îngrășat artificial. Căci sub această bună stare aparentă rodea mereu rana răsădită ascunsă.

Abia azi după ce forțele s'au sleit cu totul și bolnavul a început să-și dea seama că viața îi este serios amenințată, s'a desemnat reacțiunea. El s'a sculat și prinde a se scutura curățindu-și crustele parazitare, spre a da din nou viață sănătoasă trupului său și a-și expune celulele sale la razele soarelui binefăcător.

Și strigătul de alarmă a venit acum 16 ani din lagărul celor ce nu aud, — ce sufereau toate consecințele nenorocite ale politicii neprevăzătoare de atunci, prin unul ce este destinat să ducă lupta în slujba cauzei noastre, luptă ce constituie o bună parte din rațiunea lui de a fi. Unul este sculptorul Vasile Dimitriu-Leorda, D-sa a înțeles că starea de lucruri, care, dacă pentru un moment nu este decât alarmantă, nu va întârzia să devie dezastruoasă.

Astfel, toate școlile de aducerea surdo-mușilor se găseau pe atunci într-o stare embrionară. Elevii nu învățau decât să articuleze, deși din lipsa să auz sunt predispuși să scrie, și din această cauză nu știu deloc să scrie măcar bine. Nu este nici un sacret pentru nimeni că se pune atât accent pe articulație încât se neglijează educarea minții și a sufletului. Excesul de articu-

lație este caracteristica unui învățământ primitiv, retrograd, e învățământul patriarhal al metodei comode de demutizare. Spre băjocura noastră, Institutul național de educarea surdo-mușilor din Focșani, cel mai mare institut pe țară, care a luat naștere din inițiativa generoasei Doamne Elena Cuza și a Doctorului Carol Davila, în București era redus la o viață vegetativă, din cauză că i s'au tăiat mâinile. Pe deasupra, surdo-mușii deși aveau dreptul la o viață de sine stătătoare, totuși erau supuși speculației, poate în mod înspăimântător în majoritatea cazurilor, cu excepția onorabilă a câtorva.

Această stare de lucruri își are explicație. O explicație tristă, dar nu mai puțin reală. Educarea minții și a sufletului, după vederile politice de stat, treaba individului, pe motiv că asigurarea educației prin mijloace moderne de pedagogie ar constitui un atentat la libertatea individului. În fața acestei axiome, dacă ne amintim de libertatea individuală a fost înăbușită pentru interesele înguste și egoiste ale politicii de atunci, trebuie să recunoaștem că această măriniemie a politicii de stat de a lăsa individului dreptul la analfabetism și la tot cortegiul de nenorociri ce decurg din el, nu-și avea origina în principiile respectului pentru libertatea individului. Datorită acestei mentalități politice, surdo-mușii, deși nu voiau ca viața lor să fie subiect de glumă, totuși nu erau în stare să și-o apere, hotărâți la fiecare pas. Ei erau lăsați la voia soartei. Pentru că lipsea cu desăvârșire asistența socială, chiar dacă exista acolo, era numai iluzorie. Dar ce voiți să faceți asistența socială, dacă nu are de scop ocrotirea celor infirmi? Pe atunci ea nu viza decât spoliatarea celor ce o conduceau. Trebuiau dați peste bord acei conducători fără merit. Iar pentru surdo-muși trebuie protecție, căci ei vor să trăiască bine. Când te amenință cangrena, ampuți mâna sau piciorul, ca să scapi cu viață. Deci ai noștri trebuie să fie protejați. Iar dacă cerem protecție pentru ai noștri, aceasta nu însemnează că voim să transformăm pe cei ce nu aud în oameni fără căpătâiu, ci voim să-i desrobim și să le desfăcem lanțurile care îi înăbușă.

Pentru a veni în ajutorul celor oropsiți de soartă, sculptorul

Leorda a creat acum 16 ani, cu un spirit viu și întreprind, un ziar cu titlul foarte bine ales: Răsăritul nostru, care este organul de publicitate al nostru, tribuna intereselor noastre, în scop de a crea un curent în jurul problemelor noastre. Nouă ne-a mers „la inimă” această intervenție la care s'a hotărât omul care nu se teme de gestul eroic, deși terenul nu se găsea deloc pregătit nici măcar pentru o acțiune de interes obștesc în stil mic.

Intr'adevăr aveam nevoie de un ziar care să pună în discuție problemele ce ne privesc. Pe când cartea îți dă numai ceea ce a crezut autorul că trebuie să scrie într'insă, ziarul îți aduce neconținut idei noi, proaspete și te ține la curent cu ceea ce se petrece împrejur, punându-ți mereu dinaintea actualitatea zilei. Ziarul este viu. Ziarul este proaspăt. Ziarul animează ambiția. Ziarul întreține atmosfera luminosă și aerisită. Ziarul are noutăți și poate crea curent folositor, stimulând energiile și dând sugestii noi la fiecare pas. El înlocuiește consfăturile și reuniunile care sunt greu de realizat. Când îți sosește acasă și te gândești că în același timp o citești și ceilalți confrăți de suferință, încerci un sentiment de solidaritate, care îți dă încredere și curaj.

Sculptorul Leorda a apelat la toate energiile creatoare, toate persoanele bine intenționate, toți surdo-mușii luminați ca să-și exprime în acest ziar toate cerele, toate doleanțele, toate observațiile, toate nevoile. Pentru că după cum pentru apărarea țării, avem în permanență corpuri de grăniceri pe frontieră, tot astfel cauza noastră are nevoie de străjeri.

De 16 ani în șir, a stat sculptorul Leorda, cât și colaboratorii lui, printre care și d. Victor Bratila, și el surdo-mut luminat, au scris mereu în acest ziar în scop de a crea o animație, o ambianță favorabilă, un interes în jurul problemelor noastre, care nu trebuie privită cu ușurință, căci este una din cele mai serioase.

Din felul cum au scris ei, rezultă clar că ei s'au gândit bine ce este de făcut. Ei s'au recules, ei și-au regăsit echilibrul, un echilibru provizor pentru puntea îngustă și periculoasă, pe care aveau de trecut peste prăpastia mizeriei generale. Ei nu știau ce îi așteaptă la capătul punții, dar trebuiau să știe cum s'o treacă fără a se prăvăli în abis. Ei au știut s'o treacă, dar...

Să nu uităm că una din cele mai importante fapte în slujba

Prof. Ion Ciorănescu

Mcarnea cu aripele-i reci a atins de veșnicie pe una din figurile cele mai reprezentative ale învățământului nostru de surdo-muși, pe profesorul Ion Ciorănescu.

Un om vrednic, blând și plin de tact care a știut și a putut să-și imprime memoria în sușetele chiar cele mai îndepărtate de el, desbrăcându-se de grijile și preocupările personale și consacându-se cu dragoste educației surdo-mușilor.

Într-o vreme nu depărtată, când posibilitățile de a se fonda în Capitală un așezământ de cultură pentru surdo-muși, era la îndemâna conducătorilor de pe atunci, dar oameni neînțelegători și fără suflet, cari nu s'au preocupat de surdo-muși din țara noastră în măsura în care evoluția învățământului din celelalte țări, atinsese un grad culminant, Ion Ciorănescu nu s'a descurajat ci a continuat să se preocupe de dezvoltarea metodei vorbirii orale în nișe locale insuficient de corespunzătoare, pregătind în același timp o serie de specialiste și specialiști în ramura acestui învățământ.

În numele Corpului didactic al școlilor de surdo-muși din țară, a fostelor și foștilor elevi, membrii în societatea surdo-mușilor, aducem omagiul nostru tăcut, memoriei celui ce a fost Ion Ciorănescu, iar amintirea lui să ne fie veșnică în noi.

D. LEORDA

cauzei noastre, dacă nu chiar cea mai importantă, a fost lupta dărză a Sculptorului Dimitriu-Leorda de un șir de ani împotriva acelor personaje cari, lipsiți de pricepere, de simțul realității, făceau fapte care, ca să înalțe prestigiul aparent de conducători, au înglodat școala sau statul în datorii, ducându-l la imoralitatea forțată a obligațiilor pentru plata creditelor, ceea ce însemna pur și simplu faliment.

Lupta l-a dus la victorie strălucită, reușind să dea peste bord pe toți conducătorii fără merit și menținând Institutul Național de educarea surdo-mușilor din Focșani!

Bine înțeles, asemenea acțiune cere efort, mai cere ceva care nu se găsește la orice răspântie. O

(Urmare în pag. 2-a)

TOT ÎNAINTE...

(Urmare din pagina 1-a)

școală este în legătură cu civilizația unui popor. Iar ca să înțelegi acest lucru și să lupți pentru a-l realiza, îți trebuie și puțin patriotism.

Prin urmare îmbrățișând cauza noastră, Sculptorul Vasile Dimetriu-Leorda ne iubește cu toate puterile sufletului lui înflăcărat și ne închină toată viața lui de muncă severă, de muncă neîntreruptă, pune în slujba intereselor noastre puterea greu egalabilă a unei minți luminate, a unei inteligențe vii, a unei viziuni clare și a unui patriotism înalt și sincer. Pentru că d-sa înțelege ce rol avem de jucat noi surdo-muții în viața economică a țării și ce nevoi avem de realizat. Slujindu-și cauza celor lip-

șiți de auz și grai, d-sa își slujește țara.

Cu toată munca devotată, inspirată de concepția misionaristă a colaboratorilor acestui ziar, problema surdo-muților se bucură încă, din nefericire, de simpatie sumară.

Simpatia trebuie fecundată printr-o poziție mai militantă, pe care ne propunem s'o adoptăm de acum înainte.

Ne adresăm deci prietenilor surdo-muților, cărora le solicităm concursul moral și material, cu convingerea că servim unul din cele mai urgente și primordiale interese ale neamului.

GEORGE G. PROFIRIU

O distinsă scriitoare surdo-mută-oarbă

— Omenia în Uniunea Sovietică —

În timpul războiului, când România era cotoșită de nazism, o prietenă obținuse cu greu autorizarea să plece la Viena cu copilul ei bolnav. Durerea, dragostea, îndărătnicia ei de mamă aflaseră puțința materială de a trece peste piedicile ce stăteau în calea acestei călătorii. Copilul, bolnav de urmările unei paralizii infantile, trebuia salvat cu orice sacrificiu.

După câteva zile, prietena se întorcea... cu copilul. Mi-a destăinuit fapte de un cinism odios: brutalitatea cu care fusese despărțită de odraslă; impresii sinistre despre felul îngrijirii dată la clinica unde n'avea voie să pătrundă decât la vorbitor, unde cu ceasurile aștepta ca un intern să-i drămuțască informațiile. La a treia vizită, tânăra femeie fusese pândită la ieșire de o infirmieră:

— Risc cu totul altceva decât postul meu, îi spusese pe furis fata, o Poloneză mai mult internată decât refugiată. Dar văd că-ți iubești copilul și vrei să-i salvezi măcar viața. De vrei să trăiască, infirm așa cum este, dacă nu vrei să moară în chinuri sălbătice de pe urma experiențelor ce se fac aici, ia-l repede și pleacă. Eu știu cum se sfârșeste cu micuțiiăștia, adaugă ea cutremurându-se. Nu i-am văzut ieșind decât în sicrie.

În timpul acesta, la Kharkov, Profesorul Ivan Sokolianski închina toate resursele științei și dragostei de oameni, cercetările ce le făcea în clinica de surdo-muți-orbi pe care o conducea. Era un falnic palat, anume construit după cele mai amănunțite prevederi științifice, împodobit cu statui, reproduceri de capodopere plastice, așezate acolo nu numai ca prețioasă podoabă, dar pentru a destăinui pacienților eterna frumusețe a sculpturii, învățându-i să-i pipăie formele.

Cu o cruzime dementă, hoardele germano-fasciste au distrus acest monument al artei, al științei, al iubirii de aproape, al respectului pentru om. Au ucis pe toți elevii, socotindu-i pesemne ca fiind de prisos în lumea întunecată și cruntă pe care râvneau s'o făurească.

Prin minune Olga Skorokhodova a scăpat. A scăpat ca să fie mărturie vie a victoriei științei și răbdării aplicată cu metodă. A scăpat ca să răspândească asupra lumii lumina unui suflet nobil, unei strălucite inteligențe, scoase din nesimțirea triplei sale infirmități prin descoperirile savantului sovietic.

— Este cu mult mai greu să în-

veți pe acești infirmi să-și amestece zahărul în ceai cu lingurița, decât să le destăinuiești mai târziu tainele algebrei, a declarat unui cercetător, inimosul profesor Sokolianski.

Într'adevăr, prima problemă este a deprinde cu spațiul și cu mediul uman, pe aceste ființe animalice care la sosire, n'au altă legătură cu viața din jur decât orientarea mirosului. Deaceia se agață cu încăpățănare de persoanele cu care sunt deprinse, care le-au adus până acolo. Cu un sistem plin de dibăcie și răbdare, pacienții sunt învățați să se miște, să se ferească de obstacole, să-și pipăie drumul, să se spele și să se îmbrace... să mănânce. Apoi vine lunga experiență a dactiloscopiei, a pipăitului cuvintelor pe buzele vorbitorului; treptat se utilizează aparate de înregistrare cu celulă fotoelectrică a textelor scrise, învățând pe elevi raportul dintre gândire, literă și pipăitul după sistemul Braille.

Inteligența naturală se dezvoltă odată cu simțul frumuseții, cu învățătura, în așa fel încât Olga Skorokhodova ajunge să exprime în felul cel mai subtil, preferința ei pentru anumite minuni ale sculpturii, sentimentul ei față de integritatea ei în natură în felul sensorial: bătaia vântului, căldura soarelui, mireasma florilor. Și este în corespondență cu ilustre figuri ale intelectualității sovietice.

La institutul profesorului Sokolianski un surdo-mut-orb poate să se bucure astfel de toate cuceririle culturii. Nu numai atât: el poate aduce omenirii noi foloase, ale gândirii, ale talentului, ale specificului său original.

Oricât de neverosimil să pară, astea sunt adevăruri ce nu se pot tăgădui. Dovadă: Olga Skorokhodova este una din cele mai apreciate scriitoare, în literatura pedagogică din Uniunea Sovietică. Ea isprăvește în momentul de față publicarea unei trilogii de un deosebit interes psihologic. Volumul: „Cum înțeleg eu lumea” urmează celor două cu titlul „Ce percepție am despre lume” și „Cum îmi închipui că este lumea”.

Ce deosebire între două concepții! Sălbatica exterminare adusă la perfecțiune sistematică de „Cultura” hitleristă; pe de altă parte respectul pentru ființă și dezvoltarea îmbelșugatălor sale daruri, așa cum o practică savanții sovietici.

MICAELA CATARGI
(din: „Femeia democrată“).

Despre educația surdo-muților

Niciodată nu s'a vorbit mai mult ca în zilele noastre, despre educația surdo-muților și cu toate acestea, rezultatele ce-am observat că se obțin, nu sunt deloc îmbucurătoare.

M'am întrebat, datorită căreia cauze au loc toate aceste neajunsuri?

Cine oare să fie de vină? Profesorii copiilor de surdo-muți, sau părinții acestor copii?

Din cele ce am cetit și observat în acești din urmă 7 ani de când îi cunosc, reese în primul rând, că profesorii lor le predau lecții de mântuială, astfel că, după cele opt clase absolvite, copiii sunt complect analfabeți. Ei cunosc literele, dar nu și înțelesul lor. Foarte rar se întâlnește unul, care să se poată exprima bine prin scris. Cei mai mulți însă, nu pot forma nici cel puțin o frază așa cum trebuie.

Ei nu pot înțelege ceea ce citește, pentru că n'au fost deprinși de mici cu cetitul, singurul care constituie hrana sufletului.

Este de dorit, ca profesorii copiilor de surdo-muți să insiste mai mult în aceasta.

Lecțiile trebuie predate încet și metodic. Să se insiste asupra fiecărui subiect în parte și să nu se treacă la altul, până ce nu și-au însușit toți, cunoștințele necesare.

Surdo-muții trebuie să citească mult, trebuie să-și trăiască viața launtrică la care sunt cupși. Chiar dacă nu iubesc lectura, să încerce; încetul cu încetul se vor deprinde și în cele din urmă se vor pasiona! Să sublinieze din ceea ce citește ce li se pare mai important, să extragă principala într'un caiet special, pe care să-l recitească la nevoie.

Trecând pe planul al doilea, vom constata că acestor copii le lipsesc cei 7 ani de acasă. Aici, părinții copiilor de surdo-muți, joacă un rol covârșitor.

Nu trebuie să se uite: „Ceea ce se învață în copilărie, se practică până la adânci bătrâneți”.

Părinții copiilor de surdo-muți, trebuie să-i instruiască, pentru ca ei să ajungă cu adevărat „oameni”.

Să-i ocrotească la început și să-i sprijine, dar să nu exagereze!

Mulți dintre acești părinți, comit o mare greșală, prin faptul că pun la îndemâna copiilor lor, chiar când ei sunt capabili de muncă, tot ceea ce le este necesar: hrană, îmbrăcăminte, etc.

Ei vor să-și manifeste prin aceasta, dragostea față de copiii lor infirmi de auz și de grai.

Tocmai pentru aceasta viu acum, eu care fac parte din categoria lor și susțin sus și tare, că este cel mai mare rău pe care li-l pot aduce.

După ce mi-am pierdut auzul, (în clasa III-a secundară), în urma unei complicații de meningită cerebro-spinală cu scarlatină, tatăl meu, ca și ceilalți părinți, „iubitori de copiii lor”, înțelegându-mi desigur durerea, a căutat să mă liniștească, m'a asigurat că nu voi duce lipsă de nimic. Să renunț la studii deci! Eu însă, n'am primit!

Tatăl meu, este adevărat, îmi oferea cele necesare traiului, dar în schimb, nu-mi putea oferi și importantul: acea plăcere de viață, care se capătă „numai prin muncă”.

Părinții copiilor de surdo-muți, trebuie să recunoască tristul adevăr, că ei le asigură existența de astăzi, dar nu și viitorul de mâine.

Așa se explică faptul, că cei mai mulți dintre surdo-muți, când ajung mari, nu știu să se conducă singuri.

Ei au devenit niște copii mari.

Recurg atunci la ocrotirea și spiritul de conducere al fraților lor normali, care îi tratează de cele mai multe ori cu indiferență. De aici, pornesc toate durerile lor.

Este timpul să ne trezim! Să luăm măsuri grabnice!

Ceea ce putem face astăzi, să nu amânăm pentru mâine!

Surdo-muții nu trebuie clasificați printre anormalii inaccesibili oricărei educații. Ei sunt capabili de orice muncă, atât manuală, cât și intelectuală. Trebuie însă instruiți. Printre ei se vor găsi elemente cu calități excepționale și în multe privințe pot întrece pe cei cu auz.

Acestea trebuie încurajate și îndrumate pentru studii mai înalte.

Cetim prin diferite ziare că, surdo-muții din alte țări, au făcut progrese, care pe noi ne uimesc: sunt Doctori în Litere, Doctori în Științe, Ingineri, Farmaciști.

Ei au devenit independenți, prin faptul că au avut părinți și profesori destoinici, care au făcut din bietele ființe infirme, oameni luminați și folositori societății omenești.

Noi oare, când ne vom ridica?

GEORGETA SORA
Studentă

Știri sportive

Sportivi români Bucureșteni din perioada anilor 1934—1939 au avut numai succese de dobandit și rareori au cunoscut înfrângeri fiindcă pe acea vreme avea un conducător și un antrenor și unul și altul destul de disciplinați.

Chiar olimpiada tăcerii dela Stockholm a cunoscut succese.

Din toamna 1939 până în 1946 au stat în suspensie și când au reînceput jucători să iasă pe teren unii au constatat că îmbătrânise (fără antrenament).

Echipa trebuie selecționată dintre jucători antrenați și din tineri.

Altfel vor cădea din înfrângere în înfrângere.